

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/554/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1117214237
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1117214237.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a JUDr. Miroslavy Štannerovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. W., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - T. R. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. cesta XX, XXX XX X., zastúpená Advokátskou kanceláriou FELŠÖCI & Partners, s.r.o., so sídlom Bajkalská 31, 821 05 Bratislava, a otec - N. A. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XX, XXX XX X., zastúpený JUDr. Barborou Vrbovou, advokátkou, so sídlom Wilsonova 6, 811 07 Bratislava a Advokátskou kanceláriou Zahradnikova.SK s.r.o., so sídlom Štefanovičova 12, 811 04 Bratislava, za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava I, so sídlom Kvetná 13, 820 05 Bratislava a Úradu komisára pre deti, so sídlom Odborárske nám. 3, 811 07 Bratislava, v konaní o návrhoch rodičov na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu, na návrh otca o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 13.11.2017, 3P/101/2017-852, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 13.11.2017, 3P/101/2017-852, zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia o zverenie maloletého T. W., nar. XX.XX.XXXX, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, alternatívne o zmenu úpravy jeho styku s maloletým do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 324, § 325, § 326 a § 329 Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) dospejúc k záveru o nesplnení podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu otca. Nezistil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov maloletého T. jeho zverením do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, prípadne rozšírením styku otca s maloletým na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej formou nariadenia neodkladného opatrenia. Skonštatoval, že rodičia maloletého sú manželmi, od marca 2017 nežijú v spoločnej domácnosti a snažia sa dosiahnuť zverenie maloletého T. a jeho brata K. W., nar. XX.XX.XXXX, do svojej výlučnej osobnej starostlivosti, prípadne aby jedno z detí bolo zverené do výlučnej osobnej starostlivosti jedného z nich a druhé do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Uviedol, že v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu boli rodičmi podané už 4 návrhy na nariadenie neodkladného opatrenia, vytvárajúce spolu s ďalšími dôkazmi obraz o eskalácii ich vzájomných vzťahov, ústiach až do neštandardného správania, kedy sa rodičia vzájomne obviňujú a ich dôkazné prostriedky hraničia so zásadami morálky a slušného správania. Vyslovil, že napriek prezentácii priority záujmov maloletých detí, sa rodičia sústredili na boj proti sebe. V dôsledku preukázanej diametrálnej odlišnosti vyjadrení rodičov nepovažoval pre nariadenie neodkladného opatrenia za postačujúce tvrdenie otca o nepriaznivom vplyve matky na zdravý vývoj maloletých detí. Za dôvod nariadenia neodkladného opatrenia neuznal ani otcom uvádzanú neochotu

matky umožniť mu styk s maloletým T. nad rámec už nariadeného neodkladného opatrenia, ani obsah otcom predloženej komunikácie matky s jej príbuznými. Ostatné otcom uvádzané skutočnosti týkajúce sa priebehu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom označil pre rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia za nepodstatné, nakoľko sa otec zameriava predovšetkým na vzťah medzi matkou a maloletým K., vykresľujúc ju ako neschopnú matku. Zdôraznil, že k predĺžovaniu konania a k oddiaľovaniu rozhodnutia vo veci samej, prispieva najmä množstvo procesných návrhov rodičov uplatnených v konaní, o ktorých je povinný rozhodovať. Mal za to, že po nariadení neodkladných opatrení došlo ku zastabilizovaniu prostredia maloletých detí a vyhrotených vzťahov medzi rodičmi, kedy je dočasnou úpravou výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletým deťom nastavená určitá rovnováha. Uzavrel, že prípadným vyhovením návrhu otca, by došlo k ďalšiemu vyhroteniu situácie, za ktorej by si obidve maloleté deti museli zvykať na nový model fungovania práve v čase nariadenia znaleckého dokazovania, ktorého účelom je aj zistenie najvhodnejšieho výchovného prostredia pre maloleté deti. Preto nepovažoval za vhodnú zmenu výchovného prostredia maloletého T. jeho zverením do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov a ani otcom navrhovanú zmenu úpravy jeho styku s maloletým, ktorá by takmer zodpovedala striedavej osobnej starostlivosti. Do pozornosti rodičov dal, že všetci do konania zainteresovaní - súd, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Okresná prokuratúra Bratislava I a Úrad komisára pre deti, sa snažia všetkými dostupnými prostriedkami pomôcť im vyriešiť ich problémy, avšak zo strany rodičov žiadna odozva nie je. Obaja rodičia svojim správaním rodičovské povinnosti vymedzené v § 28 ods. 1 Zákona o rodine porušujú, čím maloleté deti ukracujú o šťastné detstvo.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý odvolaciemu súdu navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť tak, že jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie. Mal za to, že súd prvej inštancie doteraz zistený skutkový stav vo svojom rozhodnutí vôbec nezohľadnil. Vyslovil, že súd prvej inštancie bol povinný v odôvodnení svojho rozhodnutia uviesť, ako vyhodnotil dôkazy v súdnom spise založené už niekoľko mesiacov. Ku komunikácii matky s jej príbuznými (matkina sestra a matkina matka) uviedol, že z nej vyplývajú rozhodujúce a závažné skutočnosti majúce priamy vplyv na zabezpečenie najlepšieho záujmu maloletých detí. Zdôraznil, že je to práve matka, ktorá z celej situácie obviňuje jeho, označuje ho za príčinu ich rozchodu, namieta jeho výchovné postupy a správanie sa k nej, jeho údajné nepodieľanie sa na starostlivosti o domácnosť a o deti, jeho duševný stav, atď. V rámci odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie otec uplatnil námietku zaujatosti sudkyne Okresného súdu Bratislava I T.. Y. Y. X. pre jej pomer k sporu, požadujúc jej vylúčenie z rozhodovania vo veci vedenej pod sp. zn. 3P/101/2017 - úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva. Uviedol, že dňa 21.11.2017 sa nahliadnutím do súdneho spisu sp. zn. 3P/101/2017 jeho právnu zástupkyňou dozvedel, že matka do tohto spisu nahliadala dňa 16.11.2017, pričom jeho právnej zástupkyňi v informačnom centre nevedeli dať skorší termín ako 21.11.2017 z dôvodu sťahovania informačného centra do iných priestorov v čase od 13.11.2017 do 16.11.2017. Právnomu zástupcovi matky bolo teda umožnené do spisu nahliadať skôr. Uvedeným konaním došlo k závažnému porušeniu rovnosti účastníkov konania a k porušeniu jeho procesných práv. Ďalej uviedol, že konajúci súd dňa 25.10.2017 nariadil uznesením č.k. 3P/101/2017-810 znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia a z odboru zdravotníctvo a farmácia ustanoviac za znalca znalecký ústav z dôvodu obzvlášť zložitej veci, čo však bližšie neskonkretizoval. Zároveň súd opomenul predmet dokazovania vopred prediskutovať so zvoleným znaleckým ústavom napriek povinnosti vyplývajúcej mu z príslušného právneho predpisu. V rámci znaleckého dokazovania súd nariadil vyšetrenie jeho sexuálneho zdravia a psychiatrické vyšetrenie duševného stavu maloletého K., pritom v konaní doposiaľ nevyšli najavo žiadne skutočnosti o prítomnosti domáceho násillia v rodine, o jeho sexuálnej poruche, či o prejavoch duševnej poruchy maloletého K.. Za narušenie princípu rovnosti účastníkov konania označil nenariadenie povinnosti vyšetrenia sexuálneho zdravia matky. Zákonnej sudkyňi vytýkal tiež nesplnenie podmienok pre pojednávanie v jeho neprítomnosti dňa 12.10.2017. Všetky uvedené skutočnosti vo vzájomných súvislostiach, a najmä umožnenie matke nahliadnuť do súdneho spisu v čase, kedy to jemu bolo odmietnuté, preukazujú podľa neho existenciu odôvodnených pochybností o nezaujatosti sudkyne Mgr. Y. Y. X..

4. Matka sa prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu k odvolaniu otca vyjadrila tak, že súhlasí so zamietnutím návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Vzťah s otcom označila za problematický a komunikáciu s ním za veľmi náročnú. Otcovi vyčítala zverejňovanie jej komunikácie s príbuznými, čím sa ju snaží znevažovať a dosiahnuť obmedzenie jej styku aj s maloletým T.. Poprela,

že by otcovi neumožňovala styk s maloletým T., pretože mu predložila dohodu o rozšírení jeho styku s maloletým, ktorú ale otec odmietol.

5. Dňa 05.12.2017 otec prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu založil do spisu správu zo psychologického vyšetrenia maloletého K. napriek tomu, že sa odvolacie konanie tohto maloletého dieťaťa netýka.

6. K vyjadreniu matky sa následne otec prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu vyjadril tak, že odmieta matkinu snahu podsunúť súdu, že sa jej snaží vziať maloletého T., ktorého jej vždy odovzdal načas tak, ako je určené neodkladným opatrením, alebo podľa ich dohody. Tvrdil, že matka iba prezentuje svoje negatívne pocity a obviňuje ho z toho, že sa situáciu nesnaží riešiť, pritom ona sama odmieta jeho návrhy na riešenie vecí, ktoré by s trochou spoločného úsilia vyriešiť mohli. V ďalšom sa zaoberal osobou maloletého K., čo s odvolaním napadnutým uznesením súdu prvej inštancie nesúvisí.

7. Ako prvoradou sa odvolací súd zaoberal otcom uplatnenou námietkou zaujatosti sudkyne Okresného súdu Bratislava I Mgr. Y. Y. X. pre jej údajný pomer k sporu, ktorou otec požadoval jej vylúčenie z rozhodovania vo veci vedenej pod sp. zn. 3P/101/2017 - úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva.

8. Podľa § 52 ods. 1 C.s.p., strana má právo z dôvodov uvedených v § 49 uplatniť námietku zaujatosti.

9. Podľa § 49 ods. 1 C.s.p., sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti.

10. Podľa § 53 ods. 3 C.s.p., ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu neprekladá.

11. Účelom ustanovení § 49 a nasl. C.s.p., je zabezpečiť nestrannosť výkonu súdnictva, najmä ak ide o okolnosti, existencia ktorých by mohla vzbudiť zdanie pochybností o nezaujatosti a nestrannosti sudcu. Takouto okolnosťou by mohol byť blízky vzťah sudcu k prejednávanej veci, t.j. určitá osobná zainteresovanosť sudcu na prejednávanej veci, alebo taký osobný vzťah k strane sporu alebo k jej zástupcovi, ktorý by ovplyvňoval jeho objektívny postoj pri prejednaní a rozhodovaní veci. Vzhľadom na to, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 49 ods. 1 C.s.p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 38 ods. 1 Listiny, čl. 48 ods. 1 Ústavy SR), možno sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania veci len výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti sudcu sa vyžaduje dôkaz o jeho skutočnej zaujatosti. Objektívnu nestrannosť sudcu nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo i len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného.

12. Keďže otcom uplatnená námietka zaujatosti zákonnej sudkyne nespĺňa podmienky zakotvené v ustanovení § 49 ods. 1 a § 52 C.s.p., odvolací súd na ňu v súlade s obsahom § 52 ods. 2 veta druhá a § 53 ods. 3 C.s.p. neprihliadal.

13. Odvolací súd preskúmal vec napadnutú odvolaním otca, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a § 66 Zák. č. 161/15 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len C.m.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 Zák. č. 160/2015 Z.z. C.s.p., považujúc odvolanie za nedôvodné.

14. Odvolací súd konštatuje, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie podľa príslušných ustanovení C.s.p. zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, týkajúci sa zmeny zverenia maloletého T. W., nar. XX.XX.XXXX, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, alternatívne zmeny úpravy jeho styku s maloletým. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie otec.

15. Podľa § 387 ods. 2 C.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

16. Odvolací súd pripomína, že každé neodkladné opatrenie musí vždy vychádzať z pomerov a okolností existujúcich v čase rozhodovania. Základnou podmienkou uplatnenia tohto procesného inštitútu je preukázanie potreby neodkladného zásahu súdu do pomerov účastníkov. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 C.m.p.) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Prvoradou a zásadnou úlohou súdu vo všetkých konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloletých je ochrana oprávnených záujmov maloletého dieťaťa, ktorá vždy nemusí byť v súlade s vôľou jeho rodičov. Inštitút neodkladného opatrenia je procesným nástrojom zabezpečenia tejto ochrany. Súd musí zabrániť zneužitiu tohto svojim významom osobitného procesného inštitútu presadzovaním osobných zámerov rodičov, riešením ich vzťahových problémov a dosiahnutím výhodnejšieho postavenia jedného z rodičov v meritórnem konaní.

17. Na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dopriňa, že pomery účastníkov konania už boli provízorne upravené nariadenými neodkladnými opatreniami o zverení maloletého T. do osobnej starostlivosti matky a zverení maloletého K. do osobnej starostlivosti otca a o úprave styku otca s maloletým T. a úprave styku matky s maloletým K.. Uvedenými rozhodnutiami súd prvej inštancie dočasne zastabilizoval výchovné prostredie maloletých detí, ako aj ich styk s tým rodičom, ktorému nie sú zverené do osobnej starostlivosti. V aktuálnom konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia neboli prezentované také závažné skutočnosti, ktoré by mali za následok potrebu neodkladnej zmeny doterajšej úpravy osobnej starostlivosti maloletého T., resp. zmeny styku otca s ním. Neustále zmeny vo výchovnom prostredí maloletých detí, ako aj v úprave ich styku s rodičmi, by rozhodne neprispeli k ich duševnej rovnováhe už i tak narušenej správaním sa ich rodičov. Stav, ktorý je aktuálne nastavený doteraz nariadenými neodkladnými opatreniami, je z hľadiska posudzovania záujmov maloletých detí pre ne najvyhovujúcejší za situácie absolútne neprijateľného antagonistického nastavenia rodičov. Odvolací súd sa v plnej miere stotožnil aj s hodnotením pomerov v rodine súdom prvej inštancie a jeho konštatovaním, že rodičmi prezentovanému záujmu o maloleté deti, je nadradený ich vzájomný boj vyplývajúci z narušeného manželského spolužitia. Rovnako odvolací súd dáva za pravdu súdu prvej inštancie, že rodičia odďaľujú meritórne rozhodnutie podávaním procesných návrhov, o ktorých je súd prvej inštancie povinný rozhodovať, pričom v ich vlastnom záujme by mala byť zbytočne nenarušovaná plynulosť konania vo veci samej, ku ktorej svojim postojom vôbec neprispievajú.

18. S poukazom na vyššie uvedené zdôvodnenie odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

19. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).